

[Hans Thyge Jacobsen.]

som har den opgave og det ansvar at skulle fastslå, om der foreligger invaliditet i lovens forstand, ved også, at det sikkert er ønskeligt, at det klart og tydeligt bliver sagt til befolkningen: invalid i lovens forstand bliver man kun, når der foreligger en lægelig indikation. Det synes jeg bør stå i paragraffen til vejledning for svage sjæle.

Dernæst er de kriterier, som her opregnes, af ret omfattende karakter. Der bruges udtrykket „forventes“. Det er heller ikke godt. Der står, at forholdet skal være det, at den forsikredes erhvervsindtægt må „forventes“ at ligge betydeligt under det, som legemlig og åndelig sunde personer o.s.v. kan erhverve sig. Jeg ville foretrække et helt andet ord. Jeg ved ikke, om man kan bruge ordet „konstatere“ i denne forbindelse. Det kan man måske ikke, men ordet „forventes“ kan ikke bruges. Forresten er jeg ikke klar over, om det står i den hidtil gældende lov, det har jeg ikke haft tid til at se efter, men det er i hvert fald dårligt; for hvordan kan man forvente noget, som man ikke har nogen synderlig mening om? Jeg kan i og for sig godt se, at hensynet til foreliggende arbejdsmuligheder er et relevant hensyn, men jeg spørger: Hvorledes skal man indenfor invalideforsikringsretten dog kunne bedømme arbejdsmulighederne i hele landet? Det er måske nogenlunde let gjort her i storbyen, men hvorledes man fra invalideforsikringsrettens side skal kunne bedømme de foreliggende arbejdsmuligheder udover det hele land lige til den mindste landkommune, ved jeg ikke; det er i virkeligheden meget, meget vanskeligt.

Altså, en vis kritik af § 38 synes mig nødvendig, og jeg håber, at vi i udvalget kan få den gennemgået omhyggeligt, så at vi måske — ikke fordi jeg tiltror os større evner i så henseende end det nedsatte embedsmandsudvalg, men fordi, som det gamle ord siger, to par øjne ser bedre end eet — i samarbejde med embedsmændene kan bringe § 38 til en klarere og mere koncise affattelse. Derpå ville vi sætte megen pris.

Jeg er klar over, at det, den højtærede minister og embedsmandsudvalget vil støtte sig til i denne diskussion, er, at der vil blive skabt en praksis, som man altså ikke mener vil komme til at afvige væsentligt fra den hidtil fulgte. Det forstår jeg udmærket, men der er jo ingen af os, som ved, hvorledes praksis kan formes, når vi ikke mere skal have med tingene at gøre. Derfor forekommer det mig, at det er nødvendigt, netop fordi vi tillægger denne lovgivning så aldeles

afgørende betydning, at vi på dette område udtrykker os klart og unisforståeligt.

Det, som er det vanskelige punkt ved administrationen, er inddragelse af renten. Her ser jeg med stor glæde på § 56. Jeg synes, at her har embedsmandsudvalget og den højtærede minister indført en virkelig god forbedring, idet der nemlig gives adgang til at aftrappe rentebortfaldet og også gives adgang til det, som man teknisk kalder for hvilende rente. Det er, hvad mange ude i livets praksis har nærret uklare ønsker om at få indført. Her er det på udmærket måde sat i lovsform. Det er en god paragraf, som ikke blot vil lette administrationen, når det drejer sig om det meget vanskelige spørgsmål at inddrage renten, men også vil stille invaliden ganske anderledes, når han ved den erhvervsindsats, som vi gennem hele lovgivningen opmuntrer ham til, er nået frem til det punkt, da han kan begynde at klare sig selv, idet det har betydning, at han ikke pludselig får hele sit livsmod, hele sit arbejdsmod slået ned ved rentens bortfald på een gang.

Jeg må tillade mig at kritisere § 60 ud fra den principielle betragtning, jeg har gjort gældende. Denne lovgivning tager sigte på fremme af invaliderede personers erhvervsevne og arbejdsduelighed, og det står også klart og tydeligt i de to første stykker af lovens § 60, at invalideforsikringsretten hjælper invaliderentemodtageren til uddannelse og oplæring, når det altså skønnes, at man ved en sådan hjælp kan bringe ham fremad til selvvirksomhed og til syvende og sidst til at klare sig selv igen. Det har efter loven hidtil været gældende med hensyn til hjælp til anskaffelse af proteser, og det synes jeg vi skal holde os til, netop for ikke at bringe uklarhed ind i lovens principper. Hvis trængende mennesker, fattige mennesker ikke har kunnet opnå hjælp til deres proteser gennem invalideforsikringsretten, så har de kunnet opnå hjælp gennem forsogsloven og har også fået det. Det er jo ganske forbløffende at se, hvad retspræsident Ryyd oplyser i sin mindretalsbetænkning, at afslagsprocenten i så henseende er ganske minimal, for købstadskommuner 1,1 pct. og for landkommuner 0,7 pct. Altså med andre ord, socialudvalgene har praktisk talt aldrig, undtagen når det var ganske oplagt, at de pågældende ikke skulle have det, afslået at yde understøttelse til anskaffelse af proteser. Jeg kan egentlig ikke se nogen grund til at ændre ved dette forhold, for jeg synes det er gået meget godt hidtil. Jeg har heller ingen klager hørt om, at trængende ikke